

Ekonomiavdelningen

Österåkers ekonomiska uppföljning Oktober 2022

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Omvärldsfaktorer och lokal utveckling.....	3
3	Utfall för perioden.....	6
4	Bokslutsprognos.....	8
5	Centrala poster	10
6	Investeringar	13
7	Finansiella tillgångar	14
8	Ekonomiska sammanställningar	15

I Inledning

I enlighet med fastställda rutiner för ekonomiska uppföljningar ska Kommunstyrelsens förvaltning redovisa bokslutsprognos per 2022-12-31 för Österåkers kommun. Kommunens finansiella mål följs upp och avstämningar i förhållande till budget 2022 görs under året. Fokus ska vara på en säker prognos och analys, samt uppföljning av åtgärdsplaner för att fortsatt upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

2 Omvärldsfaktorer och lokal utveckling

För att kunna planera och förutse utvecklingen för Österåker är det viktigt att vara medveten om de omvärldsfaktorer som påverkar kommunens utveckling. I månadsuppföljningen för oktober ligger fokus på konjunkturläget, arbetsmarknad och befolkningsutveckling under 2022.

2.1 Konjunkturläget

Det skedde en viss uppgång i ekonomin under tredje kvartalet, då BNP-tillväxten var 0,7 procent. Det är särskilt under september som uppgången kan ses, då dels BNP-indikatoren steg med 1,0 procent jämfört med augusti, dels ökade produktionen i näringslivet efter en nedgång i augusti. Det finns en fortsatt positiv trend, om än svag, inom både industri- och tjänsteproduktion.

Hushållen har dragit ned på sin konsumtion, främst beroende på kraftiga prisökningar som följd av den höga inflationen, som i oktober var 9,3 procent (KPIF). Även rensat från energi är inflationen mycket hög, drygt 7 procent. För att få ner den höga prisökningstakten har Riksbanken vid ett flertal tillfällen höjt styrräntan, senast den 24 november. Styrräntan ligger nu på 2,5 procent.

Även om september har inneburit en viss uppgång för ekonomin är konjunkturen i stort på nedgång och prognoserna framåt pekar på sjunkande BNP under 2023 och även en ökad arbetslöshet. Prognosen är att lågkonjunktur kommer att råda under 2023 och 2024 i Sverige. Trots att prognosmakarna räknar med att inflationen sjunker snabbt under nästa år och närmar sig inflationsmålet om 2 procent, kommer prisökningarna som lagts på varor och tjänster att bestå. Även ränteläget antas fortsatt vara betydligt högre än det har varit senare år, vilket kommer att ha en negativ påverkan på den svenska exportindustrin. Lågkonjunkturen kommer även att påverka arbetslösheten som väntas stiga under 2023.

Den 18 oktober tillträdde en ny regering och den 8 november presenterades

budgetpropositionen för 2023. I budgetpropositionen lyfts flera åtgärder som påverkar kommunernas ekonomi och förutsättningar.

- 4,2 miljarder kronor i generella statsbidrag till kommunerna. Bidraget ska bland annat täcka det stöd på 210 miljoner kronor för riskskatten för kreditinstitut som upphör 2023.
- Subventionering av LVU-placeringar på 484 miljoner kronor förlängs.
- 400 miljoner kronor i riktat statsbidrag för fler speciallärare.
- En satsning på läromedel i skolan om 685 miljoner kronor.
- 2 730 miljoner kronor som tidigare riktats till äldreomsorgen tillförs i generellt statsbidrag enbart för år 2024.

Även globalt är inflationen fortsatt hög. Det har tvingat centralbanker att snabbt agera med räntehöjningar, vilket tillsammans med inflationen har urholkat köpkraften. Det är främst Europa som drabbas av de höga energipriserna, som en konsekvens av Rysslands invasion av Ukraina. Prognosen är att de höga priserna kommer att bestå under en längre tid och ge varaktiga negativa effekter för hushåll och företag.

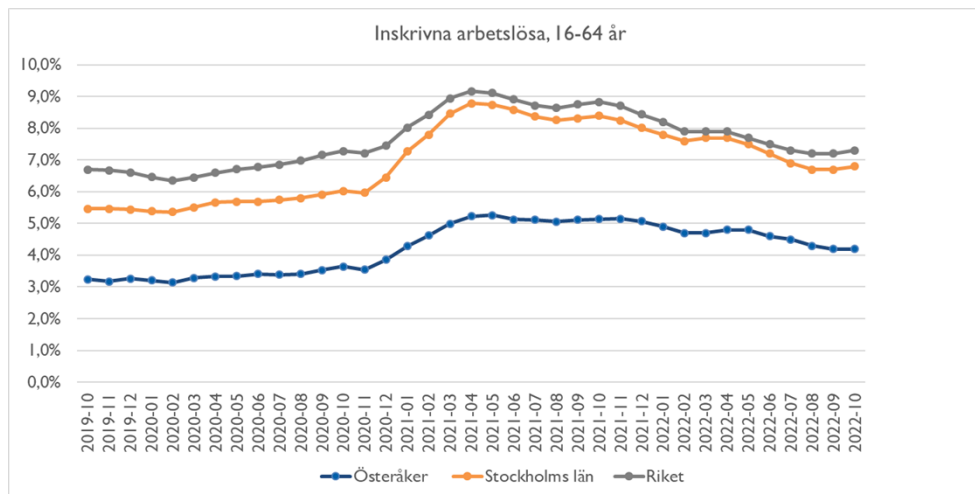
I Sverige har regeringen föreslagit ett tillfälligt högkostnadsskydd för elpriser, som även avses gälla kommuner och regioner. Ersättningen är en åtgärd för att hantera de kraftigt ökade elpriserna och ska betalas ut retroaktivt från den 1 november 2021.

Kommunen har under perioden 1 november 2021 till 30 september 2022 förbrukat 6,5 miljoner kWh. Det innebär preliminärt en ersättning om 3,2 mnkr. I siffran ingår endast den förbrukning där kommunen står direkt för kostnaden. Armada har fått ett uppdrag att återkomma med hur stor förbrukning de har haft under samma period.

2.2 Arbetsmarknad

Enligt Arbetsförmedlingens registerbaserade statistik är arbetslösheten i princip på samma nivå som i september, både för Österåker, för länet och för riket. I oktober var arbetslösheten i Österåker 3,9 procent, i Stockholms län 6,4 procent och i riket 6,6 procent. Rikets arbetslöshet ligger på en nivå strax under februari 2020, det vill säga innan pandemin bröt ut. För Stockholms län och Österåker är arbetslösheten i princip i nivå med mars 2020.

Diagram 1: Arbetslöshet enligt Arbetsförmedlingens registerbaserade statistik över öppet arbetslösa och sökande i program för riket, Stockholms län och Österåker, 16-64 år

Tabell 1: Arbetslöshet enligt Arbetsförmedlingens registerbaserade statistik för riket, Stockholms län samt Österåkers kommun

	Österåker	Stockholms län	Riket
16-64 år	3,9 %	6,4 %	6,6 %
Utrikes födda	9,5 %	12,9 %	16,3 %
Ungdomsarbetslöshet 18-24 år	5,6 %	7,2 %	8,3 %
Utrikes födda, 18-24 år	12,7 %	13,7 %	16,7 %

Källa: Arbetsförmedlingen

2.3 Befolkning

Enligt Österåkers befolkningsprognos, framtagen av Sweco våren 2022, prognostiseras befolkningen att öka med cirka 1060 personer, vilket är en befolkningsökning motsvarande 2,2 procent. Befolkningsprognosen är baserad på kommunens nybyggnationsprognos och på att 80 procent av nybyggnationerna står klara under året.

Den sista september hade kommunen 48 958 invånare enligt SCB:s befolkningsstatistik. Fram till sista september hade det fötts cirka 350 barn och avlidit cirka 280 personer, vilket ger ett födelsenetto på 70. Det är ett svagare födelsenetto än prognosens riktvärde för perioden på 100. Det har flyttat in cirka 2 740 personer till Österåker, vilket är något färre än prognosens riktvärde och det har flyttat ut knappt 2 130 personer, vilket är något fler än prognosens riktvärde för september. Tillsammans ger in- och utflytt ett positivt flyttnetto om cirka 620, vilket är en svagare utveckling än prognosens riktvärde för september, som är cirka 700.

Flyttnetto och födelsenetto ger tillsammans en befolkningsökning om cirka 720 personer sedan årsskiftet. Det är svagare än befolkningsprognosens huvudscenario med en byggtakt om 80 procent. Statistik från invånarregistret indikerar att takten i befolkningsökning avtar ytterligare i oktober månad.

I befolkningsstatistiken ingår inte personer som är på flykt från Ukraina och befinner sig i Österåkers kommun. Vid utgången av oktober visar uppgifter från Migrationsverket att cirka 340 personer från Ukraina befinner sig i Österåker i egen boendeform. Kommunens tilldelningstal är sedan 1 juli 81 personer. Per sista oktober är det något färre som är bosatta i kommunalt boende. Utöver detta har Österåker under våren tagit emot ett åttiotal krigsflyktingar i evakueringsboende.

3 Utfall för perioden

Kommunen redovisar ett positivt resultat för perioden om 147 mnkr. Jämfört med periodens budget innebär det en positiv avvikelse om 106 mnkr.

Kommunens jämförelseresultat (det vill säga balanskravsresultatet exklusive gatukostnadsersättningar) uppgår till 232 mnkr. Jämfört med periodens budget innebär det en positiv avvikelse om 192 mnkr.

Nämndernas utfall (exklusive Produktionsutskottet) visar en positiv avvikelse om cirka 51 mnkr jämfört med periodbudgeten. Åtta nämnder redovisar en positiv avvikelse i förhållande till periodbudgeten, där Kommunstyrelsen (KS), Förskole- och grundskolenämnden (FGN), Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd (GVN), samt Vård- och omsorgsnämnden (VON) har de största positiva avvikelserna. För KS är en delförklaring till avvikelserna att kostnader ligger linjärt fördelade inom budgeten. FGN har lägre volymer inom grundskola och elevstöd än prognos. GVN:s avvikelse härleds till en kreditfaktura tillhörande vuxenutbildningen för 2021, som blivit bokförd under 2022, men även till lägre volymer än budgeterat. För VON beror avvikelserna på lägre volymer än budget.

Tabell 2: Nämndernas budgetavvikelse för perioden

Budgetavvikelse	Feb	Mars	April	Juni	Aug	Sep	Okt
Kommunfullmäktige	-0,3	0,4	0,5	0,7	1,0	1,2	1,3
Kommunstyrelsen	2,2	2,5	3,1	7,1	11,9	11,5	7,1
Val- och demokratinämnden	0,4	1,8	1,2	1,5	1,8	1,8	0,6
Förskole- och grundskolenämnden	0,8	0,5	-2,4	-4,2	6,3	7,4	9,5
Kultur- och fritidsnämnden	0,2	1,0	0,6	0,3	3,8	0,9	0,5
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	2,6	2,3	1,8	1,7	3,8	4,0	5,2
Vård- och omsorgsnämnden	3,8	5,7	8,2	15,4	22,5	24,3	27,3
Byggnadsnämnden	-0,3	-0,5	-0,4	-0,4	-0,3	-0,7	-0,7
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1,5	1,8	0,8	0,9	0,5	0,7	0,6
Tekniska nämnden	-0,3	-0,5	-0,1	0,0	-0,1	0,1	-0,1
Socialnämnden	-0,1	-0,1	-0,3	-1,7	-0,6	-1,0	-0,7
Summa nämnder	10,4	14,8	12,9	21,3	50,7	50,2	50,7
Centrala poster	28,9	44,9	56,1	85,8	149,5	163,3	149,8
Summa inklusive centrala poster	39,3	59,7	69,0	107,1	200,2	213,5	200,5
KS-Produktionsutskott	0,1	-2,3	1,2	3,3	2,4	-3,4	-8,5
Summa kommunen	39,4	57,5	70,2	110,4	202,6	210,1	192,0

Produktionsutskottet visar för perioden ett negativt utfall om -9,8 mnkr, vilket är 8,5 mnkr sämre än periodens budget.

Skatteintäkter, inklusive utjämningsystem, statsbidrag och fastighetsavgifter, visar per oktober en positiv avvikelse jämfört med budget om 122 mnkr. En förklaring är att den ekonomiska effekten av kommunens demografiska utveckling 2021 blev bättre än beräknat. I budgetsammanhang räknade förvaltningen med en demografisk tillväxt om 2,2 procent. Det faktiska utfallet uppgick till 3,4 procent, vilket ger en så kallad eftersläpningsersättning i utjämningsystemen. En annan förklaring är den snabba återhämtning på arbetsmarknaden under främst första halvåret 2022 som ger högre prognoser för skatteunderlaget. Detta justeras via slutavräkningar. Se vidare information under avsnitt 5 "Centrala poster" för kommunens helårsprognos.

Förvaltningen har under perioden tillsammans med Söderberg och Partners sett över exponeringen i kommunens portföljer för placerade medel. I samband med att försäljning av värdepapper skett har finansiella intäkter och kostnader realiserats och påverkar periodens utfall positivt med 27,2 mnkr. Se

vidare information under finansiella tillgångar.

4 Bokslutsprognos

Budgeterat resultat 2022 är enligt beslut i Kommunfullmäktige 45 mnkr och prognostiserat balanskravsresultat för Österåkers kommun per oktober månad uppgår till 230 mnkr, 185 mnkr bättre än budgeterat.

Tabell 3: Nämndernas bokslutsprognos

Budgetavvikelse	Feb	Mar	Apr	Jun	Aug	Sep	Okt
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	1,0
Kommunstyrelsen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Val- och demokratinämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Förskole- och grundskolenämnden	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	2,0	3,2
Kultur- och fritidsnämnden	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,0	0,0	0,0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	2,0	2,0	1,6	1,6	2,7	3,4	5,8
Vård- och omsorgsnämnden	15,0	15,0	20,0	25,0	30,0	30,0	30,0
Byggnadsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5	0,5
Tekniska nämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0	-2,5	-2,5	-2,5	-1,5
Summa nämnder	17,0	17,0	21,6	24,7	30,7	33,4	39,0
Centrala poster	-7,0	-7,0	18,4	66,8	100,8	129,1	153,5
Summa inklusive centrala poster	10,0	10,0	40,0	91,5	131,5	162,5	192,5
KS-Produktionsutskott	-10,0	-10,0	-10,0	-6,5	-6,5	-7,5	-7,5
Summa kommunen	0,0	0,0	30,0	85,0	125,0	155,0	185,0

Nämndernas bokslutsprognos, exklusive Produktionsutskottet, visar en positiv avvikelse om 39 mnkr i förhållande till budget.

Avvikelser som uppstår under innevarande budgetår ska så långt det är möjligt hanteras av nämnderna inom tilldelad budgetram. I de fall avvikelser inte går att hantera inom tilldelad budgetram, exempelvis kopplat till större förändringar i volymer, kommer dessa istället hanteras i kommande års budget, där nämnderna kompenseras för volymförändringar.

Kommunfullmäktige (KF) prognostiserar en positiv avvikelse om 1 mnkr,

vilket delvis beror på lägre arvoden och ersättningar för de förtroendevalda då ett sammanträde ställts in under perioden och delvis på grund av att utfallet för övriga kostnader är lägre än budgeterat.

Val- och demokratinämnden (VDN) prognostiserar en positiv avvikelse om 0,5 mnkr med anledning av att erhållet stadsbidrag för 2022 års riksdagsval blev högre än budgeterat.

Förskole- och grundskolenämnden (FGN) prognostiserar en positiv avvikelse om 3,2 mnkr med anledning av lägre volymer och lägre snittkostnad under hösten inom grundskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) prognostiserar en positiv avvikelse mot budget om 5,8 mnkr. Prognosen grundas på en bokföringsteknisk avvikelse där en kreditfaktura på 2 mnkr kopplat till vuxenutbildningen avseende 2021 blivit bokförd på 2022. Bortsett från effekten av kreditfakturan prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 3,8 mnkr kopplat till lägre volymer inom gymnasiet.

Vård- och omsorgsnämnden (VON) prognostiserar en positiv avvikelse om 30 mnkr till följd av fortsatt lägre volymer än budgeterat och således lägre kostnader. Covid-19 har haft stor påverkan på volymerna och nämnden prognostiserar att volymerna inte kommer att återställas till normala nivåer under året.

Byggnadsnämnden (BN) prognostiserar en negativ avvikelse om 0,5 mnkr med anledning av minskade intäkter i takt med att antalet ärenden minskat.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) prognostiserar en positiv avvikelse om 0,5 mnkr till följd av erhållet bidrag för smittskyddsåtgärder.

Socialnämnden (SN) prognostiserar en negativ avvikelse om 1,5 mnkr med anledning av högre placeringskostnader per dygn för barn och unga i familjehem, i hem för vård och boende (HVB), samt på SIS-institutioner.

Övriga nämnder redovisar prognoser i enlighet med budget.

Produktionsutskottets bokslutsprognos

Produktionsutskottet (PU) prognostiserar ett underskott om 7,5 mnkr.

Den negativa avvikelsen i prognosen kan främst härledas till verksamhetsområdena funktionsnedsättning, hemtjänst, gymnasiet samt Komvux. I dessa verksamheter vidtas åtgärder för att anpassa verksamheterna efter rådande behov och resursförutsättningar.

Förklaringen till underskottet är flera. Inom hemtjänst och funktionsnedsättning beror avvikelserna dels på pandemirelaterade

personalkostnader, främst i början av året, då andelen sjukskriven personal var hög. Inom funktionsnedsättningsområdet har det också varit en lägre efterfrågan under året och färre uppdrag. Anpassning av det nya läget pågår inom verksamheterna.

Inom gymnasiet och Komvux beror de negativa avvikelserna främst på för höga personalkostnader. Inom verksamhetsområdet planeras för effektiviseringar för att anpassa verksamheten till volymerna.

Under 2021 inleddes en konsultinsats på produktionsförvaltningen för att kartlägga orsakerna till de senaste årens underskott, samt för att ta fram förslag på områden där organisationen måste arbeta vidare för att nå en budget i balans. Under 2022 har ett internt projekt tillsammans med produktionsförvaltningen fortsatt arbetet med att ta fram en handlingsplan för att på sikt nå en budget i balans med bibehållen eller ökad kvalitet. Projektet är slutfört och återrapporterat till Produktionsutskottet.

5 Centrala poster

För centrala poster prognostiseras (exklusive marknadsvärdering av placeringar samt gatukostnadsjusteringar) en positiv avvikelse om cirka 151 mnkr i förhållande till budget.

I bokslutet för 2021 reserverades en justering av skatteintäkterna, en så kallad slutavräkning, motsvarande en prognostiserad skatteunderlagstillväxt för riket 2021 om cirka 4,6 procent. Det är en förbättring med 2,4 procentenheter från, den av regeringen fastställda, nivån på 2,2 procent i vårpropositionen motsvarande 1 143 kr per invånare. SKR:s senaste prognoser visar en uppräkningsökning om 5,3 procent för 2021, vilket innebär 1 502 kr per invånare, alltså ytterligare 359 kr per invånare utöver det som reserverades i bokslutet.

I budgeten inför 2022 fastställde regeringen en prognostiserad skatteunderlagstillväxt om cirka 3,8 procent, SKR:s prognos från augusti är en skatteunderlagstillväxt för 2022 med 5,2 procent eller 1 171 kr per invånare, främst driven av en stark återhämtning av lönesumman under första halvan av 2022, med fler sysselsatta och stigande timlöner. Prognosen för skatteunderlagstillväxten för 2022 är fortsatt något osäker och skatteintäkterna kan komma att revideras ytterligare under året genom att slutavräkningen både för innevarande år och föregående år förändras. Slutligt beskattningsutfall för 2021 presenteras av Skatteverket den 6 december 2022.

Med anledning av den prognostiserade förändringen av skatteunderlagstillväxten visar prognosen för skatteintäkter, utjämningsystem,

statsbidrag och fastighetsavgift innevarande år för närvarande på ett överskott om cirka 163 mnkr, varav 3 mnkr härleds till fastighetsskatten.

Tabell 4: Skattaunderslagsprognos, SKR, regeringen, ESV

Skattaunderslagsprognos	2021	2022	2023	2024
SKR, okt	5,3	5,2	4,0	4,5
SKR, aug	5,3	4,9	4,7	4,4
SKR, dec	4,6	3,5	3,7	3,4
Regeringen, sep	4,3	3,8	3,4	3,7
ESV, nov	4,5	3,5	3,4	3,7

Källa:SKR

Kommunen har under året tagit emot stadsbidrag från Migrationsverket för mottagande av Ukrainska flyktingar enligt massflyktsdirektivet. I evakueringsstadiet kunde kommunen tillhandahålla tillfälligt boende på olika hotell i kommunen och behövde inte stå för uppstartskostnader och avvecklingskostnader av tillfälliga sovplatser. Ersättningarna från Migrationsverket är schablonmässiga och har således genererat ett överskott. Prognosen per oktober är 3,6 mnkr.

Ersättningen för maxtaxan inom förskoleverksamhet har fastställts till 10,7 mnkr vilket är 0,1 mnkr högre än budget och förklaras genom att nivån för 2022 inte är känd i samband med budgetarbetet, utan prognosen utgår från föregående års nivå med en viss försiktighet.

Kommunens pensionskostnader, både pension och finansiella kostnader, prognostiseras för närvarande till 65,0 mnkr, vilket är i nivå med budget.

Kostnadsposten oförutsett prognostiseras till cirka 66 mnkr, vilket är en negativ avvikelse i förhållande till budget med 54 mnkr. Med anledning av det nu mycket osäkra globala läget, med både pandemi och krig, läggs en prognos med försiktighet. Förvaltningen ser ekonomiska effekter med påverkan på verksamheten genom bland annat ovanligt hög inflation och prisökningar hos leverantörerna. Förvaltningen följer den ekonomiska utvecklingen nogsamt och beaktar olika scenarier. I prognosen ingår ett, av Kommunfullmäktige beslutat (2021-12-13 KF§9:11), villkorat bidrag upp till 2 mnkr till stiftelsen Ingmarsö Norrgård och Skola för uppförandet av en ny ladugård, samt av Kommunfullmäktige beslutat resursförstärkning om 12 mnkr till grundskola för läromedel och digitala verktyg. I prognosen ingår också förgäveskostnader och kostnader till följd av utrantering. Behovet av utrantering har uppkommit efter genomgång och korrigerat av anläggningsregistret.

Förvaltningen har under perioden tillsammans med Söderberg och Partners sett över exponeringen i kommunens portfölj för placerade medel. I

samband med att försäljning av värdepapper skett har finansiella intäkter realiserats och påverkar prognosen positivt med 27,2 mnkr. Se vidare information under finansiella tillgångar.

Kommun får genom avgifter från fastighetsägarna täcka kostnaderna för att anlägga eller förbättra gator och andra allmänna platser där kommunen är huvudman, så kallade gatukostnadsersättningar. Helårsprognosen uppgår till cirka 7,2 mnkr, varav 6,5 mnkr avser Säby Hage. Övriga områden som är inräknade i prognosen är Fredsborg och Täljöviken.

Kommunen har avsatta medel för medfinansiering av Roslagsbanans utbyggnad. I avtalet anges att beloppen är angivna i prisnivå januari 2016. Beloppen ska räknas om med hänsyn till förändringen i KPI från januari 2016 tills dess att betalning erläggs enligt en överenskommen betalningsplan. I enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) har kommunen gjort en nuvärdesberäkning av avsättningen. Som en del i budgetposten för finansiella kostnader ingår förändrad indexering och nuvärdesberäkning av avsättningen med 8 mnkr. Förvaltningen följer utvecklingen av hur både inflationstakten och styrräntan kommer påverka avsättningen på helårsbasis. Givet SKR:s prognoser för KPI 2023-2025, samt den av Kommuninvest angivna räntan för aktuella löptider, pekar prognoserna för att avsättningen behöver minskas vid årsbokslutet. Detta kan komma att generera ett positivt överskott för finansiella poster som inte är beaktad i kommunens prognostiserade resultat per oktober.

Förändringen av marknadsvärdet i kommunens portföljer med värdepapper både gällande överlikviditet och placerade medel för pensioner bokförs löpande. För jämförbart resultat över tid eliminerar effekten av marknadsvärderingarna i kommunens jämförelseresultat, vilket är det balanskravsjusterade resultatet, exklusive gatukostnadsjuterings. För perioden uppgår den bokföringsmässiga marknadsvärdesförändringen till -87,4 mnkr (netto).

6 Investeringar

Nettobudget för investeringsutgifter 2022 uppgår till 127,3 mnkr. Det fördelas mellan Tekniska nämnden (119,3 mnkr, varav 143,3 mnkr är investeringsutgifter och 24 mnkr är investeringsinkomster), Kommunstyrelsens Produktionsutskott (4,0 mnkr) samt Kommunstyrelsens förvaltning (4,0 mnkr). Investeringar redovisas på projektnivå enligt kommunens ekonomiska styrregler (se avsnitt 8.4). Löpande under året kan det ske förändringar inom projekten av flera anledningar, till exempel på grund av tidigareläggningar eller förseningar av projektstarter. Som framgår av nedanstående sammanställning finns det avvikelser mellan projekt. Sammanställningen visar de projekt som har störst avvikelse och/eller de projekt där budgetrevideringar skett.

Nettoutfallet för perioden uppgår till 77,6 mnkr och prognosen är utan avvikelse i förhållande till budget.

- *Projektområde attraktiv offentlig plats och skärgård.* Projektet Järnvägsparken prognostiserar en avvikelse mot budget om -2 mnkr där större delen kan härledas till tillkommande kostnader för anslutning till Västra Banvägen. Projektet Slussen, vattenreglering och slussportar uppvisar en avvikelse i förhållande till budget om -10,4 mnkr. Kostnader inom projektet som ökar är bland annat med anledning av högre kostnader för restaureringen av slussluckorna. Skicket av dessa visade sig vara sämre än planerat och specialkompetens behövde tas in för att inte förvanska deras kulturhistoriska värde. men även andra sent aviserade kostnadsökningar från entreprenören. Dialog pågår med entreprenören för att reda ut orsaker och hitta lösningar framåt.
- *Projektområde gång och cykelvägar.* Projektet Margretelundsvägen etapp 2 är slutfört och visar en avvikelse mot budget om -2,1 mnkr. Den största delen kan härledas till så kallade ÄTA-kostnader (ändringar och tillägg av ursprungligt kontrakt) kopplat till en omfattande ledningsomläggning, samt en ny busshållplats med anledning av tidigare felkonstruktion.
- *Projektområde reinvesteringar, gator och vägar.* Projekt Säbybron prognostiseras avvika negativt med -1 mnkr med koppling till ökade råvarupriser och drivmedelskostnader. Dialog pågår för att begränsa den ekonomiska påverkan på projektet genom anpassningar och omprioriteringar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser över och omprioriterar projekten i de övriga projektområdena för att hantera prognosavvikelserna under

verksamhetsåret.

7 Finansiella tillgångar

Kommunen har placerat medel i två olika portföljer: pension respektive överlikviditet. Den totala marknadsvärdesminskningen under året uppgår vid utgången av oktober månad till 58 mnkr. Kommunen har dessutom placerat 100 mnkr i en likviditetsportfölj under andra kvartalet 2022. Det är framförallt en räntebärande placering, som ger kommunen avkastning och samtidigt är möjlig att använda för att, vid behov, förstärka kassan. De placerade medlen klassificeras som omsättningstillgångar och är kontinuerligt föremål för köp och försäljning. För bevakning och rapportering av portföljerna samarbetar kommunen med Söderberg och Partners Placeringsrådgivning AB.

Placering av medel om 130 mnkr har gjorts enligt kommunens policy för förvaltning av pensionsmedel. Vid utgången av oktober månad 2022 var cirka 81 procent av medlen placerade inom räntepapper och 19 procent inom aktierelaterade instrument. Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde om cirka 187 mnkr den sista oktober 2022.

Överlikviditet om 300 mnkr placerades 2014 och ytterligare 100 mnkr placerades under 2017 i enlighet med Kommunfullmäktiges policy för överlikviditet. Vid utgången av oktober 2022 var cirka 92 procent av medlen placerade inom räntepapper och 8 procent inom aktierelaterade instrument. Marknadsvärdet på tillgångarna i portföljen var cirka 442 mnkr den sista oktober 2022.

Nedviktning och uppviktning har genomförts på grund av pandemin och på grund av krigsutbrottet i Ukraina och dess påverkan på de globala finansmarknaderna. Nedviktning och uppviktning har genomförts enligt förvaltarens bedömning och i linje med kommunens placeringspolicy och modell för förvaltning av portföljerna. Modellen är reaktiv, vilket innebär att när förutbestämda kriterier uppfylls sker en ned- eller uppviktning i en, av modellen, begränsad omfattning.

Från och med januari 2019 gäller den nya bokförings- och redovisningslagen, som innebär nya regler för värdering av finansiella instrument. Finansiella medel som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. Orealiserade vinster/förluster i värdepapper ska inte beaktas vid beräkningen av årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Två rapporter från Söderberg och Partners är bifogade som bilaga 2 och 3.

8 Ekonomiska sammanställningar

8.1 Sammanställning av driftbudget och bokslutsprognos för 2022

Resultatbudget

Resultatbudget (tkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse mot budget
Kommunfullmäktige	0	25	25
Kommunstyrelsen	106 380	109 180	2 800
Val- och demokratinämnden	800	1 309	509
Förskole- och grundskolenämnden	81 700	106 500	24 800
Kultur- och fritidsnämnden	9 200	9 200	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	9 500	10 505	1 005
Vård- och omsorgsnämnden	78 900	86 900	8 000
Byggnadsnämnden	13 900	12 880	-1 020
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	5 700	6 200	500
Tekniska nämnden	6 800	6 800	0
Socialnämnden	27 000	27 000	0
Summa intäkter	339 880	376 499	36 619
Kommunfullmäktige	-8 400	-7 425	975
Kommunstyrelsen	-220 330	-223 130	-2 800
Val- och demokratinämnden	-2 700	-2 709	-9
Förskole- och grundskolenämnden	-1 120 200	-1 141 800	-21 600
Kultur- och fritidsnämnden	-117 420	-117 420	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-267 300	-262 505	4 795
Vård- och omsorgsnämnden	-748 650	-726 650	22 000
Byggnadsnämnden	-21 700	-21 180	520
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-14 550	-14 550	0
Tekniska nämnden	-136 600	-136 600	0
Socialnämnden	-132 000	-133 500	-1 500
Summa kostnader	-2 789 850	-2 787 469	2 381

Kommunfullmäktige	-8 400	-7 400	1 000
Kommunstyrelsen	-113 950	-113 950	0
Val- och demokratinämnden	-1 900	-1 400	500
Förskole- och grundskolenämnden	-1 038 500	-1 035 300	3 200
Kultur- och fritidsnämnden	-108 220	-108 220	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-257 800	-252 000	5 800

Resultatbudget (tkr)	Budget 2022	Prognos 2022	Avvikelse mot budget
Vård- och omsorgsnämnden	-669 750	-639 750	30 000
Byggnadsnämnden	-7 800	-8 300	-500
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-8 850	-8 350	500
Tekniska nämnden	-129 800	-129 800	0
Socialnämnden	-105 000	-106 500	-1 500
Summa netto	-2 449 970	-2 410 970	39 000
Summa nämnder	-2 449 970	-2 410 970	39 000

Intern kapitalkostnad	12 000	12 500	500
Statsbidrag, maxtaxa m.m.	10 600	14 300	3 700
Pensioner, regleringspost	-56 700	-58 400	-1 700
Lokaler	-5 000	-6 300	-1 300
Oförutsedd verksamhet	-12 000	-66 300	-54 300
Exploateringsintäkter	5 000	7 200	2 200
Gatukostnadsjusteringar (intäkter/kostnader)	0	0	0
Reavinst mark		3 500	3 500
Verksamhetens nettokostnad	-2 496 070	-2 504 470	-8 400
Skatteintäkter	2 158 370	2 272 000	113 630
Uljämningssystem m.m.	281 000	327 400	46 400
Fastighetsavgift	110 000	112 800	2 800
Finansiella intäkter	12 000	46 570	34 570
Finansiella intäkter MV	0	13 000	13 000
Finansiella kostnader MV	0	-100 400	-100 400
Finansiella kostnader, ink RBC och pension	-20 300	-13 300	7 000
Årest resultat	45 000	153 600	108 600
Produktionsutskott (PU)	0	-7 500	-7 500
Årets resultat inkl. PU	45 000	146 100	101 100
Balanskravsjustering	0	83 900	83 900
ÅRETS RESULTAT INKL. balanskravsjustering	45 000	230 000	185 000
ÅRETS BALANSKRAVSJUSTERADE RESULTATEKKL. Gatukostnadsjusteringar	45 000	230 000	185 000

8.2 Sammanställning av driftbudget inkl. utfall för perioden

	Budget 2022	Prognos 2022	Budget - avvikel se	Utfall 2021	Periodbudget	Utfall perioden	Budget - avvikel se
Nämndernas intäkter							
Avgifter	120 879	123 274	2 395	135 810	100 416	109 943	9 527
Övriga intäkter	219 001	245 746	26 745	259 521	182 932	216 539	33 608
Generella statsbidrag	0	7 480	7 480	6 617	0	6 766	6 766
Summa intäkter	339 880	376 500	36 620	401 948	283 348	333 248	49 901
Nämndernas kostnader							
Personalkostnader	-289 970	-291 820	-1 035	-291 144	-240 920	-245 326	-4 407
Lokalkostnader	-117 105	-114 406	2 704	-99 887	-94 999	-94 529	470
Kapitalkostnader	-51 713	-49 212	2 498	-50 019	-43 095	-39 814	3 281
Köp av verksamhet	-2 107 561	-2 115 820	-8 260	-2 033 489	-1 756 055	-1 758 618	-2 563
Övriga kostnader	-223 501	-216 213	6 472	-221 212	-185 603	-181 632	3 971
Summa kostnader	-2 789 850	-2 787 470	2 380	-2 695 752	-2 320 671	-2 319 919	752
Nämndernas nettokostnader exkl. PU	-2 449 970	-2 410 970	39 000	-2 293 804	-2 037 323	-1 986 671	50 653

Intern kapitalkostnad	12 000	12 500	500	13 739	10 000	10 388	388
Statsbidrag, maxtaxa	10 600	14 300	3 700	13 056	8 833	19 852	11 019
Pensioner, regleringspost	-56 700	-58 400	-1 700	-64 407	-47 250	-46 627	623
Lokaler	-5 000	-6 300	-1 300	-224	-4 167	-579	3 588
Oförutsedd verksamhet	-12 000	-66 300	-54 300	-29 807	-10 000	-23 309	-13 309
Exploateringsintäkter	5 000	7 200	2 200	3 448	4 167	0	-4 167
Gatukostnadsjusteringar (intäkter/kostnader)	0	0	0	26 860	0	152	152
Reavinst mark	0	3 500	3 500		0	1 400	1 400
Nettokostnad inkl. centrala poster	-2 496 070	-2 504 470	-8 400	-2 331 139	-2 075 740	-2 025 394	50 346
Skatteintäkter	2 158 370	2 272 000	113 630	2 121 733	1 798 642	1 877 341	78 699
Utgjämningsystem m.m.	281 000	327 400	46 400	327 965	234 167	274 752	40 585

	Budget 2022	Prognos 2022	Budget - avvikel se	Utfall 2021	Periodbudget	Utfall perioden	Budget - avvikel se
Fastighetsavgift	110 000	112 800	2 800	105 536	91 667	93 996	2 329
Finansiella intäkter	12 000	46 570	34 570	19 721	10 000	41 393	31 393
Finansiella intäkter MV	0	13 000	13 000	59 171	0	13 276	13 276
Finansiella kostnader MV	0	-100 400	-100 400	0	0	-100 473	-100 473
Finansiella kostnader, ink RBC och pension	-20 300	-13 300	7 000	-20 728	-16 917	-18 461	-1 545
Periodens resultat exkl. PU	45 000	153 600	108 600	282 259	41 818	156 429	114 611
Produktionsutskott (PU)	0	-7 500	-7 500	-15 636	-1 333	-9 813	-8 480
Kommunens resultat	45 000	146 100	101 100	266 623	40 485	146 616	106 131
Balanskravsjustering	0	83 900	83 900	-59 171	0	85 797	85 797
Kommunens resultat, balanskravsjusterat	45 000	230 000	185 000	207 451	40 485	232 414	191 928
Kommunens balanskravsjusterade resultat, exkl. gatukostnadsjusteringar	45 000	230 000	185 000	180 591	40 485	232 262	191 776

8.3 Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos för 2022

	Budget 2022	Prognos 2022	Prognosavvikelse	Utfall 2021
Kommunstyrelsen (KS)	-4 000	-4 000	0	-3 959
KS, Produktionsutskott	-4 000	-4 000	0	0
Teknisk nämnd	-143 250	-137 510	5 740	-113 652
Summa utgifter	-151 250	-145 510	5 740	-117 611
Teknisk nämnd	24 000	19 720	-4 280	8 704
Summa inkomster	24 000	19 720	-4 280	8 704
Summa netto	-127 250	-125 790	1 460	-108 907

8.4 Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos inom Kommunstyrelsen och Teknisk nämnd på projektnivå.

Projekt 2022 (tkr)	Utg enl bud	Utg enl prog	Budget-avvikelse	Ink enl bud	Ink enl prog	Budget-avvikelse	Netto-avvikelse	Ack utg	Ack ink	Netto
Attraktiv offentlig plats & skärgård	-34 800	-40 545	-5 745	6 314	3 314	-3 000	-8 745	-22 738	0	-22 738
Trygghetsåtgärder - Effektbelysning gångtunnlar	-700	-700	0	0	0	0	0	-53	0	-53
Järnvägsparcken	-5 500	-7 500	-2 000	3 314	3 314	0	-2 000	-5 443	0	-5 443
Åtgärder i parker och lekplatser, reinvestering	-1 800	-1 000	800	0	0	0	800	-6	0	-6
Kräkbergsparken (Norrgårdshöjden, aktivitetspark)	-6 000	-4 530	1 470	0	0	0	1 470	914	0	914
Marina investeringar 2022	-2 300	-1 300	1 000	0	0	0	1 000	-871	0	-871
Akers Kanal Stadspark (exkl fiskvandringväg och slussen)	-3 500	-3 500	0	0	0	0	0	-744	0	-744
Slussen, vattenreglering och slussportar (inkl fiskvandringväg)	-14 300	-21 740	-7 440	3 000	0	-3 000	-10 440	-16 533	0	-16 533
Åtgärder i offentlig miljö, reinvestering	-700	-275	425	0	0	0	425	-2	0	-2
Stadsutveckling /Trafikplan	-3 000	-3 710	-710	800	1 550	750	40	-2 696	0	-2 696
Kollektivåtgärder och infartsparkeringar 2022	-3 000	-3 710	-710	800	1 550	750	40	-2 696	0	-2 696
Reinvestering, gator och vägar	-60 050	-60 800	-750	10 986	10 986	0	-750	-30 511	69	-30 442
Trafiksignaler	-400	-350	50	0	0	0	50	-19	0	-19
Belysning-gator och vägar	-2 400	-2 200	200	575	575	0	200	-302	0	-302
Underhåll - gator och vägar	-2 500	-2 500	0	0	0	0	0	-5	0	-5
Säbybron	-54 750	-55 750	-1 000	10 411	10 411	0	-1 000	-30 185	69	-30 116
Trafikåtgärder	-5 000	-3 050	1 950	900	0	-900	1 050	-747	0	-747
Tillgänglighetsåtgärder 2022	-1 500	-1 100	400	400	0	-400	0	-429	0	-429
Trafiksäkerhetsåtgärder 2022	-2 000	-1 200	800	500	0	-500	300	-264	0	-264
Söralidsvägen etapp 2 (Sörav-Svartfårav) och etapp 3 (Björkhagsv - Sörav)	-1 500	-750	750	0	0	0	750	-54	0	-54

Projekt 2022 (tkr)	Utg enl bud	Utg enl prog	Budget-avvikelse	Ink enl bud	Ink enl prog	Budget-avvikelse	Netto-avvikelse	Ack utg	Ack ink	Netto
Beläggningsåtgärder	-7 000	-4 000	3 000	0	0	0	3 000	-5 256	0	-5 256
Beläggningsåtgärder	-7 000	-4 000	3 000	0	0	0	3 000	-5 256	0	-5 256
Gång och cykelvägar (säkra skolvägar, arbetspendling, rekreation)	-15 500	-16 055	-555	5 000	3 870	-1 130	-1 685	-10 065	2 232	-7 833
Margretelundsvägen etapp 2 (Gröndalsv-Gårdslötsv)	-4 500	-6 600	-2 100	3 000	3 000	0	-2 100	-7 722	2 300	-5 422
Margretelundsvägen etapp 3-4 (Gårdslötsvägen-Härsbackav)	-1 500	0	1 500	0	0	0	1 500	457	0	457
Brännbacken GC-väg	-500	0	500	0	0	0	500	0	0	0
Bergaparksvägens parkering (Längs väg 276)	-2 000	-85	1 915	500	0	-500	1 415	-81	0	-81
Cykelåtgärder - GC nätet 2022	-4 000	-2 370	1 630	1 500	870	-630	1 000	-2 015	-68	-2 083
Trälhavsvägen, GC-väg	-3 000	-7 000	-4 000	0	0	0	-4 000	-704	0	-704
Kultur & Fritid	-13 700	-7 820	5 880	0	0	0	5 880	-5 035	0	-5 035
Åkersberga Multiarena	-9 000	-6 100	2 900	0	0	0	2 900	-4 425	0	-4 425
Kulturbyggnader	-800	-800	0	0	0	0	0	-402	0	-402
Domarudden friluftsområde 2022	-600	-200	400	0	0	0	400	-92	0	-92
Fornminnesvård, restaurering och informationsarbete 2022	-600	-200	400	0	0	0	400	-21	0	-21
Restaurering av beteshagar, Skånsta	-2 000	-20	1 980	0	0	0	1 980	-22	0	-22
Badplatserna - Reinvestering 2022	-100	0	100	0	0	0	100	0	0	0
Konst i offentlig miljö 2022	-600	-500	100	0	0	0	100	-73	0	-73
Miljöåtgärder	-2 000	-230	1 770	0	0	0	1 770	-54	0	-54
Miljöåtgärder - beteshagar, Skånsta	-2 000	-230	1 770	0	0	0	1 770	-54	0	-54
Digitala kartor, ortofoto	-2 200	-1 300	900	0	0	0	900	-570	0	-570
Övrigt	0	0	0	0	0	0	0	186	0	186
Totalt inom Teknisk nämnd	-143 250	-137 510	5 740	24 000	19 720	-4 280	1 460	-77 486	2 301	-75 185
KS-IT	-4 000	-4 000	0	0	0	0	0	-548	0	-548
KS-PU	-4 000	-4 000	0	0	0	0	0	-1 916	0	-1 916
Totalt Österåkers Kommun	-151 250	-145 510	5 740	24 000	19 720	-4 280	1 460	-79 950	2 301	-77 649

